

คู่มือการปฏิบัติงาน

นางสาวกนกวรรณ วรพล

ตำแหน่ง นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ซึ่งอิงกับคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักและได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน รวมทั้งแบบฟอร์มที่ใช้และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ทุกคน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และผู้อำนวยการกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบุคลากรในสังกัดที่แนะนำในการจัดทำ ส่งผลให้ภาระงานมีความครอบคลุมถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวกนกวรรณ วรรณ

นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา

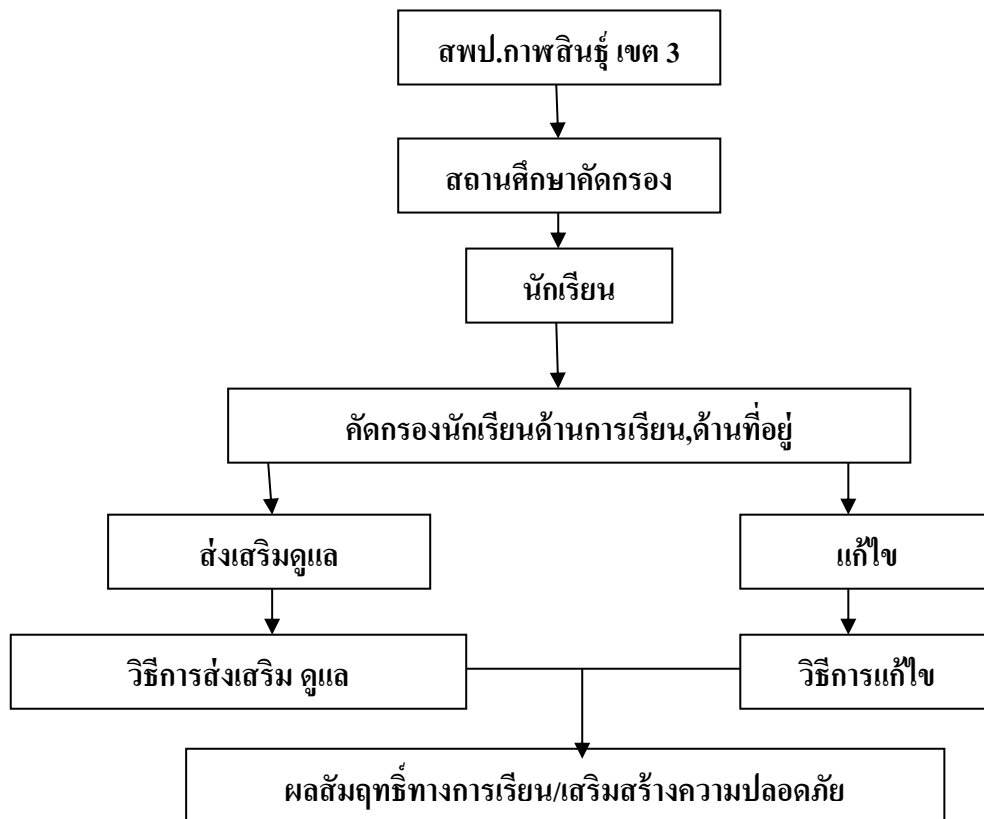
สารบัญ

	หน้า
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	
แนวทางการปฏิบัติหน้าที่	2
มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	4
แนวทางการช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละกรณี	6

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 สามารถนำมาใช้ต่อในการพัฒนาศักยภาพเด็กนักเรียน ด้านการเรียนของนักเรียนได้ และสามารถนำขบวนการระบบดูแลช่วยเหลือในการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เช่น ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ระดมทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย ฯลฯ

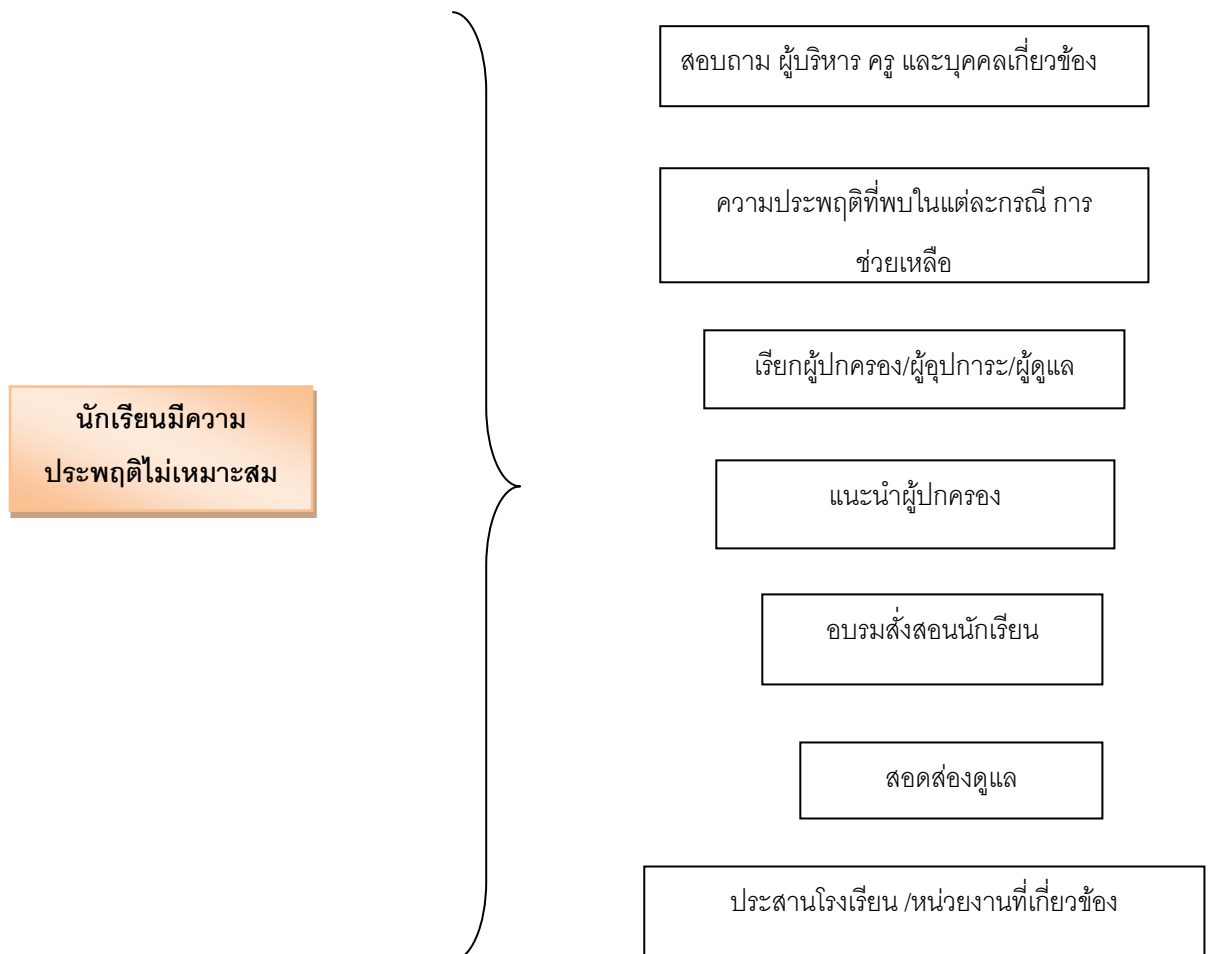
- ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียนด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียน, ด้านความยากจน, ด้านที่อยู่อาศัย
- จัดกลุ่มนักเรียน จะต้องส่งเสริมที่พบปัญหาความช่วยเหลือ
- หาแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

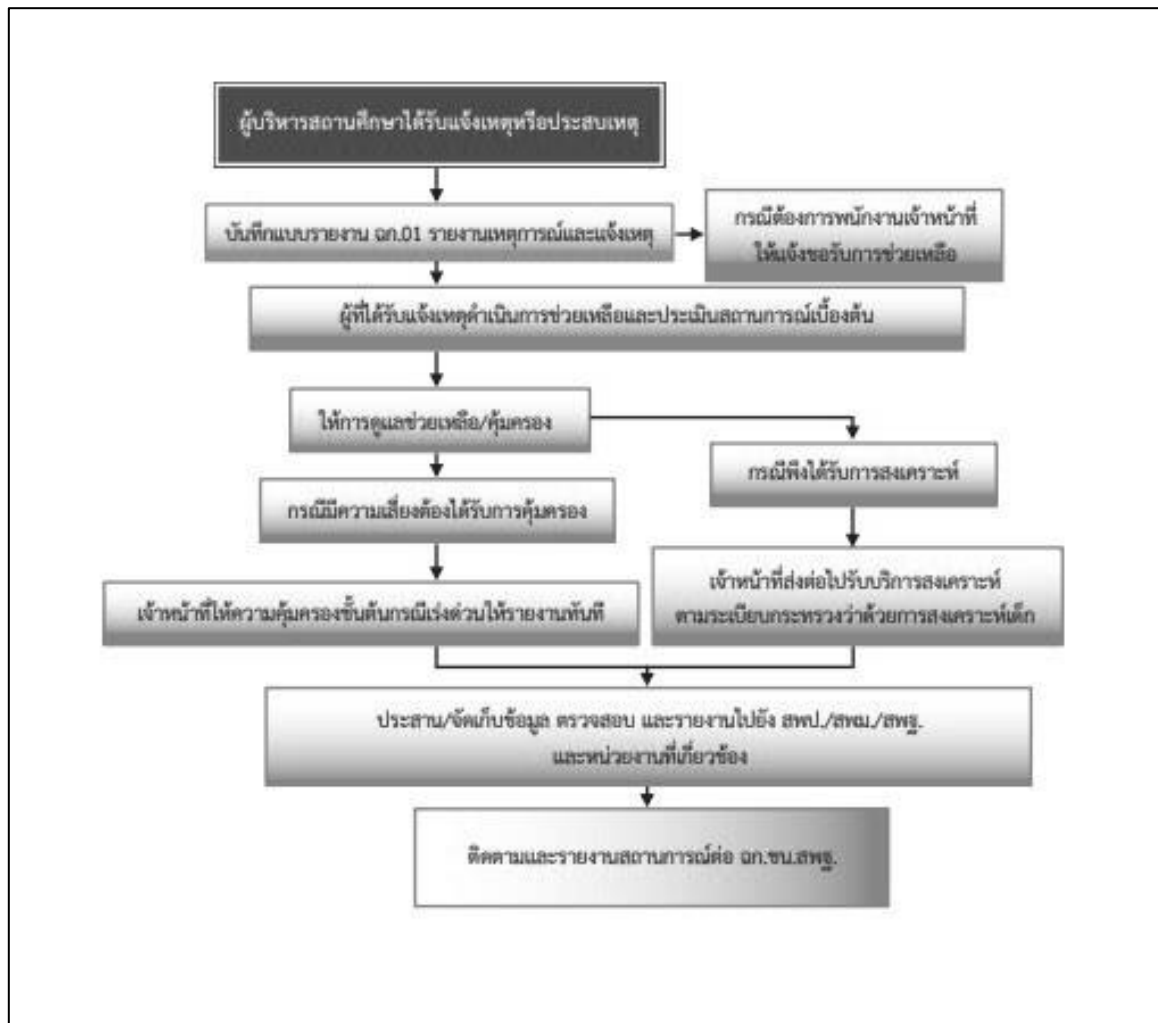
**แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ และการรายงานพร้อมติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ได้จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ที่ตั้ง กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปฏิบัติงานด้านคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะ เรื่องเด็กนักเรียนในการคุ้มครองเด็ก และมาตรการการป้องกันต่าง ๆ เช่น ถูกล่อลวงละเมิด ถูกกระทำความรุนแรง ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษา เข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ด้านเพศ ด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านบุหรี ฯลฯ ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ที่ผ่านการทำงานเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษา สนับสนุนงานคุ้มครองเด็กนักเรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อมีเหตุเกิดกับเด็กนักเรียนร่วมกับโรงเรียนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเช่น หนีเรียน เล่นการพนัน พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด เสพสุรา เสพสารเสพติด ลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาท ทำร้ายผู้อื่น พฤติกรรมชู้สาว ออกนอกสถานที่พักในเวลากลางคืน ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับบุคคลภายนอก ฯลฯ

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องดังนี้

ช่องทางรายงานและติดต่อการช่วยเหลือ

มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

1. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 มีความตระหนักในความสำคัญและเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่สถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิต ที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งมีภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

1) เป้าประสงค์

(1) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(2) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีความพร้อม สามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียน จะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้ที่รับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

2) เป้าหมาย

(1) นักเรียนทุกคนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(2) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(3) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(1) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการประสานงานเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลความปลอดภัยของนักเรียนให้มี

(4) กำกับ ติดตาม และประเมินผลระบบการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อพัฒนา ปรับปรุงและสร้างขวัญกำลังใจ

ระดับสถานศึกษา

(1) จัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน

(3) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

2. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
1.ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจากสภาพแวดล้อม
2.กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
3.กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น
4.กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
5.กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน สามารถ

การล่วงละเมิดทางเพศ

เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ในสังคม ทั้งการล่วงละเมิดด้วยคำพูด การสัมผัส การแอบดู รวมถึง การกระทำรุนแรงทางเพศ เด็กนักเรียนจึงควรรู้วิธีป้องกันและหาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การกระทำที่มีผลทำให้ผู้ถูกระทำได้รับความเสียหายเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ได้แก่ กระทำชำเรา อนาจาร เป็นต้น ผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ

แนวทางการป้องกัน

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ในการป้องกัน หาทางออก เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์การล่วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันเด็กนักเรียนจากการถูกละเมิด
2. ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาเอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม
3. ให้สถานศึกษาดูแลพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กนักเรียนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ใน ภายในและภายนอกสถานศึกษา
4. จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามเพื่อตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดระหว่างครูกับเด็กนักเรียน เด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน และจากบุคคลอื่น
5. สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นหลัก โดยเฉพาะการดูแลการป้องกันตนเอง ของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

แนวทางการช่วยเหลือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสอบถาม ข้อเท็จจริง และปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา สพป./สพม./สพฐ. ทันที
2. ตรวจสอบข้อมูลประวัติเด็กนักเรียนโดยใช้กระบวนการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบันทึกข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูล ตามแบบรายงาน จก.01
3. จัดผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับกรณี ที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ
4. เชิญผู้ปกครองเด็กนักเรียนทั้งสองฝ่าย/หรือผู้ที่เด็กนักเรียน ไว้วางใจ/หรือผู้ที่เด็กนักเรียนร้องขอมาพูดคุย/รับทราบเหตุการณ์และ ให้อำนาจปรึกษา
5. ประสานศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) สถานพยาบาล ในพื้นที่เพื่อนำเด็กนักเรียนเข้ารับการรักษา ด้านร่างกายและจิตใจ ภายใน 24 ชั่วโมง
6. กรณีเด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน ให้ดำเนินการดูแลช่วยเหลือ ทั้งผู้ถูกระทำและผู้กระทำ
7. แจ้งผู้ปกครองเด็กนักเรียน หาแนวทางและวิธีการร่วมกัน ในการปรับพฤติกรรมเด็กนักเรียน
8. ดำเนินการ โดยเก็บข้อมูลเป็นความลับและพิทักษ์สิทธิ ผู้ถูกระทำและผู้กระทำ

9. กรณีเด็กนักเรียนกับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบ ประวัติครู เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา มาปรึกษา สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในสถานศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชา ทราบทันที

10. ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่กระทำการละเมิด ดำเนินการทางอาญา และทางแพ่ง 11. สรุปและจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารสถานศึกษาทราบ โดยเร่งด่วน

12. ประสานทีมสหวิชาชีพ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพป./สพม. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้มีหน้าที่ คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นต้น

13. ติดตามผล/เยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนเป็นระยะ ให้คำปรึกษา/ให้กำลังใจ

14. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้อง คุ้มครอง และดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน ต่อไป

แนวทางการดำเนินงานของ สพป./สพม.

1. ผอ.สพป./สพม. รายงานเหตุให้เลขาธิการ กพฐ. ทราบทันที กรณีเร่งด่วน

2. มอบทีม ผอ.ชน.สพป./สพม. ประสานงานกับทีมสหวิชาชีพ เข้าช่วยเหลือเด็กนักเรียนเมื่อทราบและนำ ตรวจร่างกายภายใน 24 ชั่วโมง

3. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้น ภายใน 24 ชั่วโมง

4. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงาน ผอ.สพป./สพม. ทันที

5. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

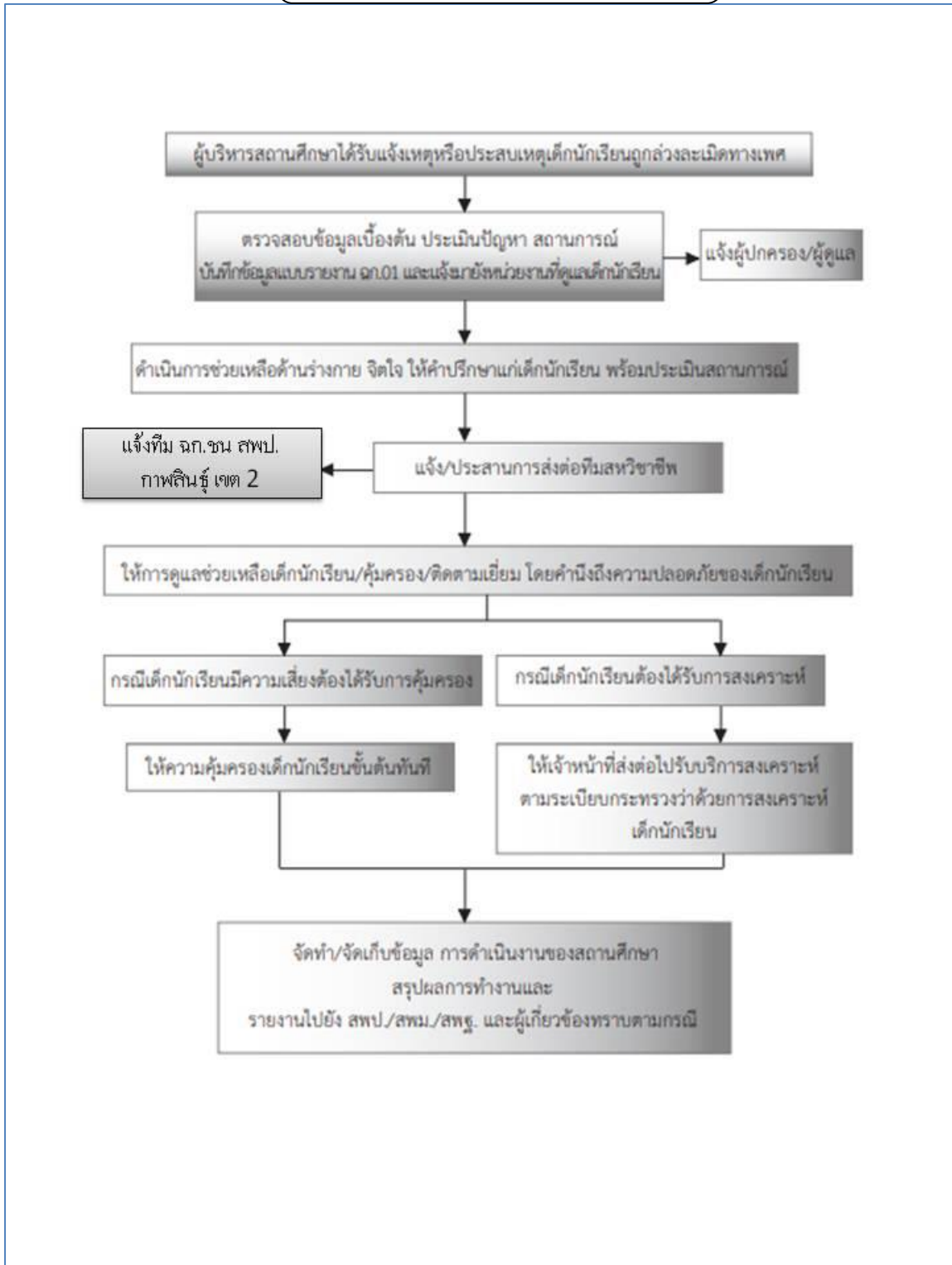
แหล่งช่วยเหลือ

1. สถานพยาบาล

2. บ้านพักเด็กและครอบครัว

3. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. 1300

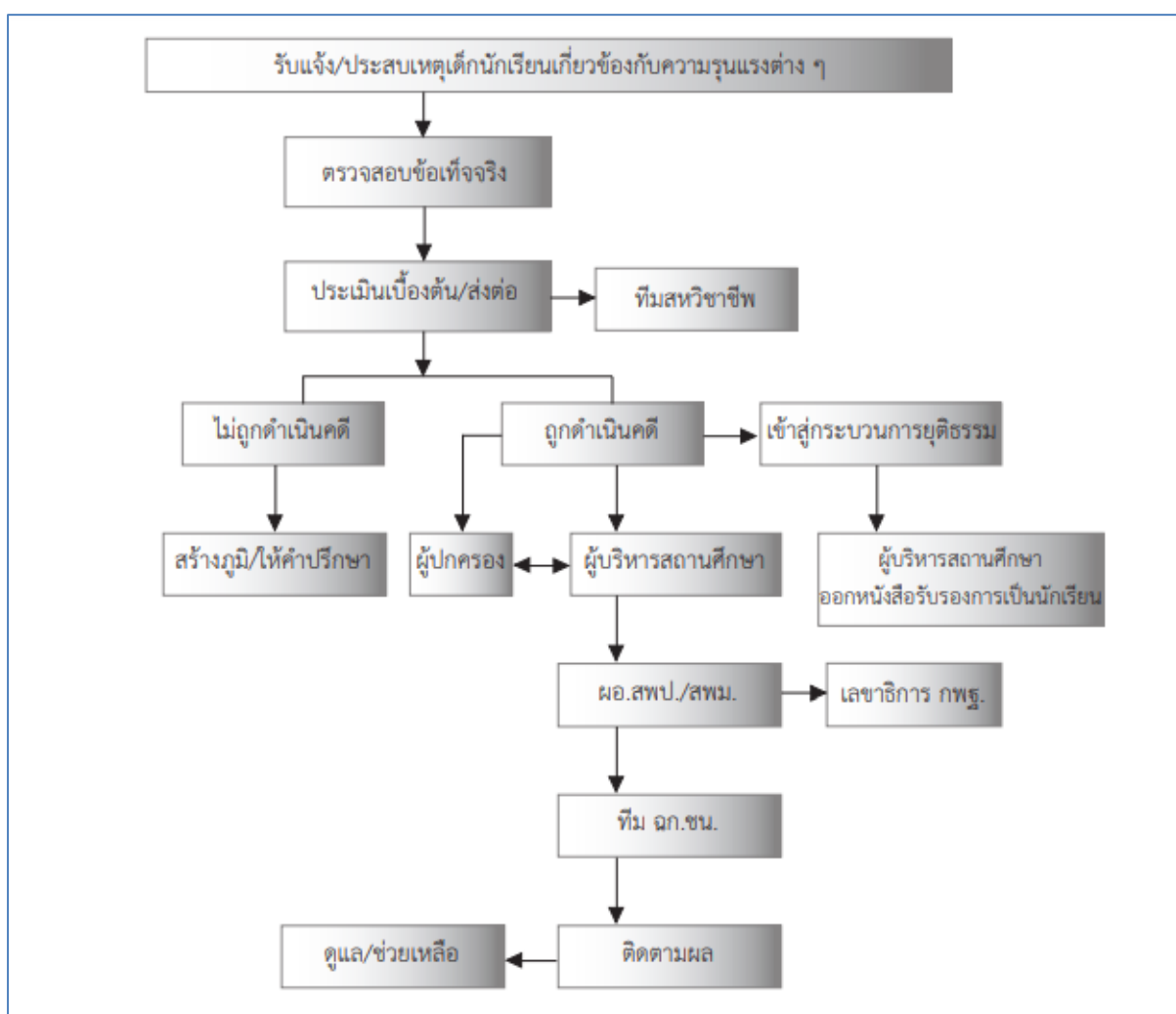

กรณีความรุนแรง

กรณีความรุนแรง

ความรุนแรงต่อเด็กนักเรียนเกิดขึ้นบ่อยครั้งทั่วทุกพื้นที่ ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในระดับอนุบาล ระดับประถม ระดับ มัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะอยู่ในภาคไหน ในประเทศไทย ในบริบทสังคมอย่างไรก็ตาม ความรุนแรงต่อเด็กนักเรียน ที่เกิดขึ้น หลายแห่งอาจมีรูปแบบคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันบ้างตามสถานการณ์ส่วนสาเหตุบ่มเพาะและเอื้อต่อการเกิดความรุนแรง เหล่านั้น มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันออกไป

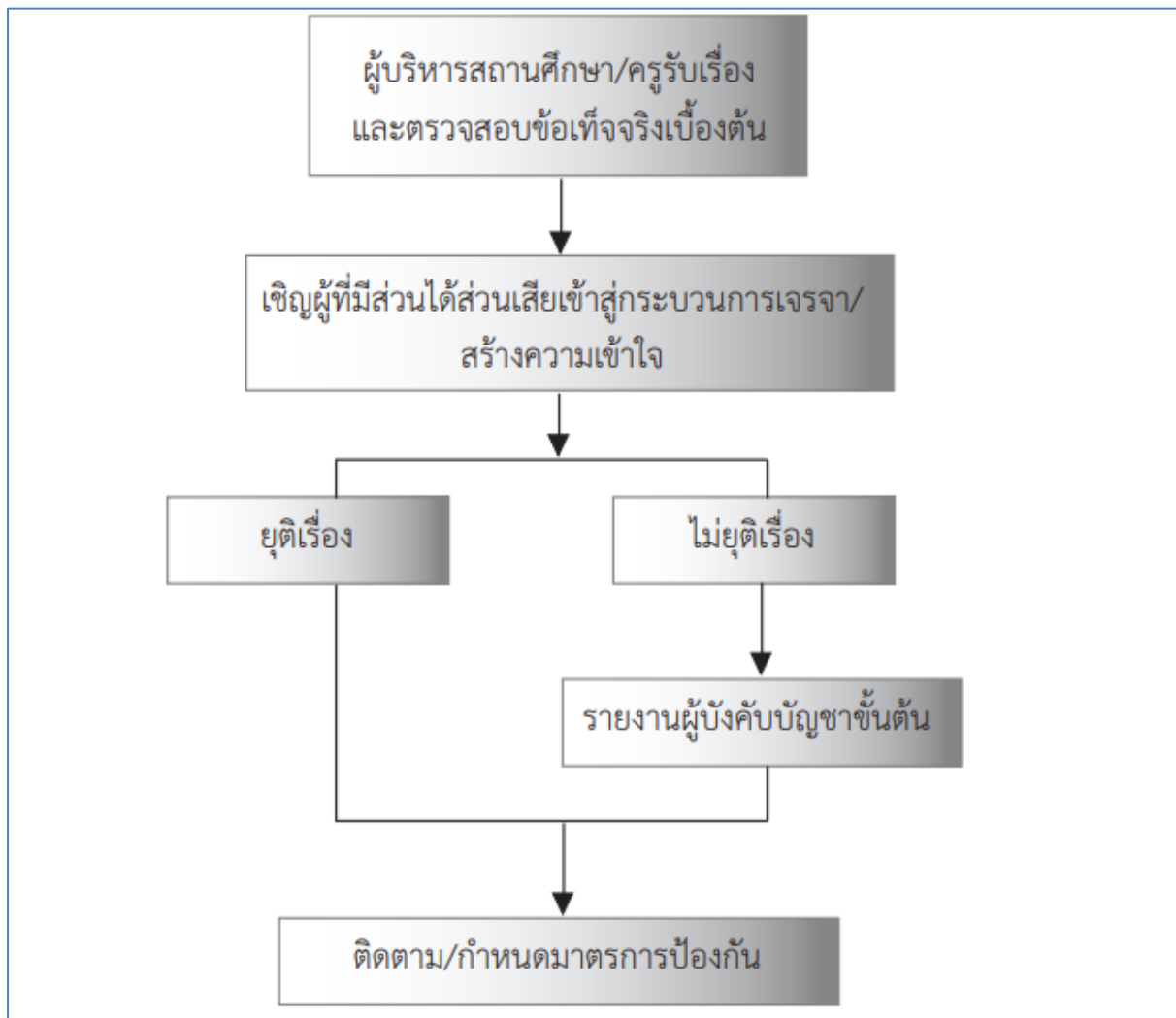
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีความรุนแรง

กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา

การไม่ได้รับความเป็นธรรม หมายถึง การที่เด็กนักเรียน บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่ได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการ ปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยได้รับการปฏิบัติหรือถูกละเว้นการปฏิบัติจากสถานศึกษาอย่างไม่เป็นธรรม ขาดความเสมอภาค ซึ่งเป็นผลให้เสียโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

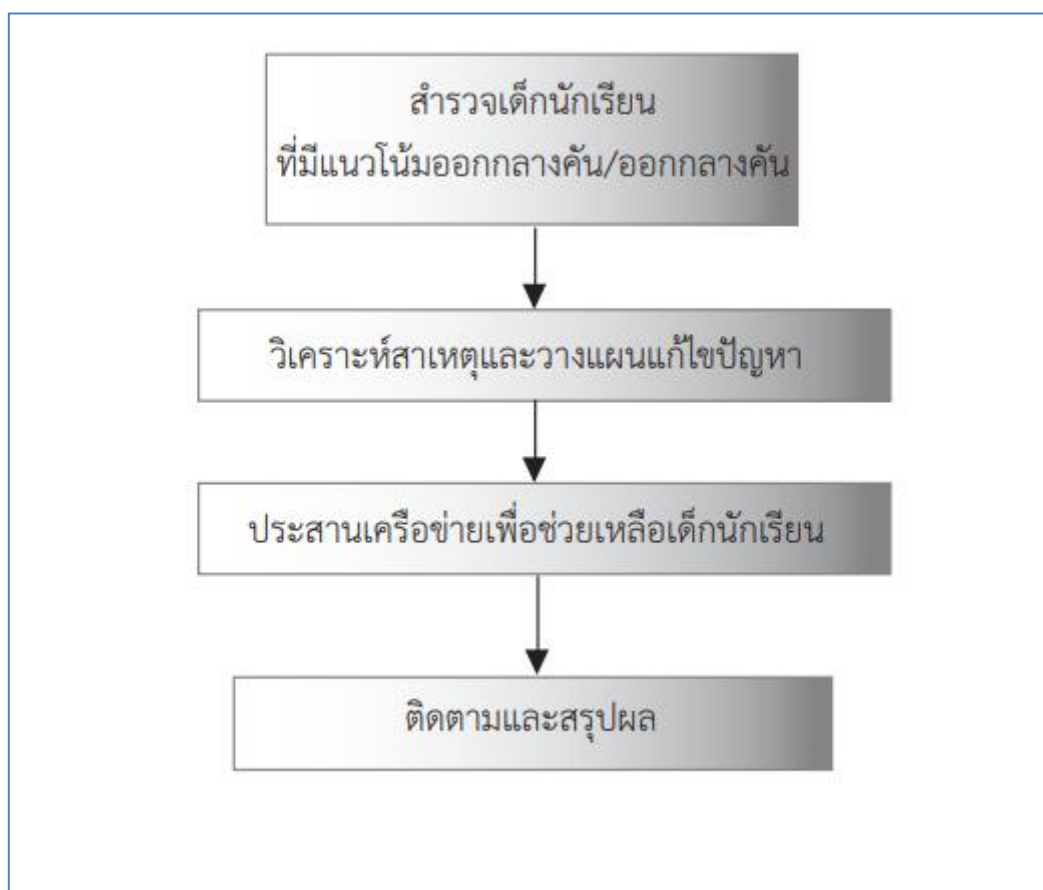
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา การเรียกเก็บเงินจากเด็ก

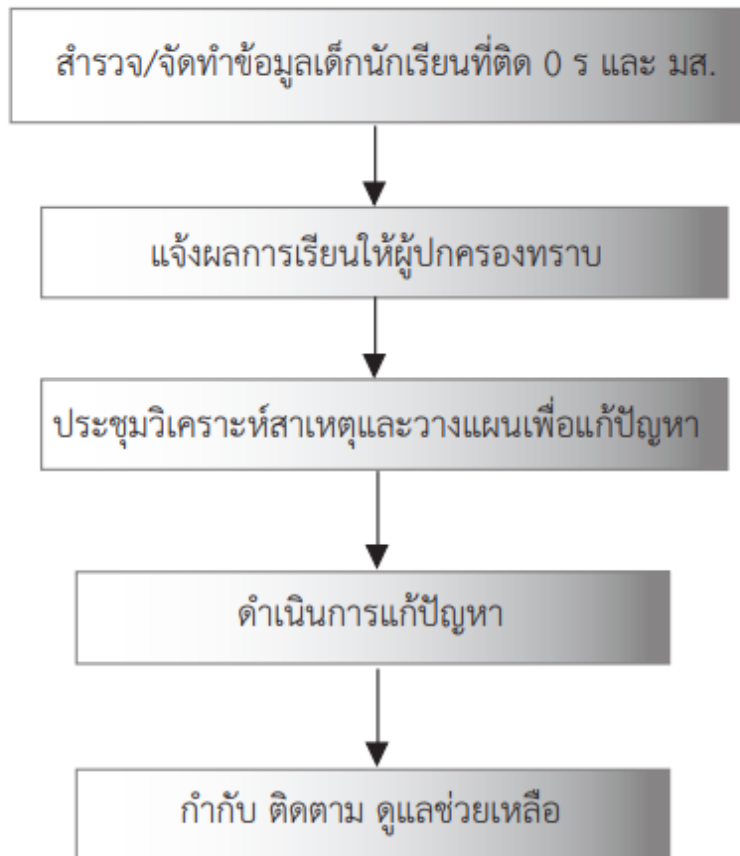
การออกเรียนกลางคัน

การออกเรียนกลางคัน หมายถึง การที่เด็กนักเรียนหายไปจาก ระบบสถานศึกษา ขาดการติดต่อกับครูที่ปรึกษาหรือครูผู้สอน จนพ้น สภาพการเป็นนักเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรที่กำหนดไว้โดยมีสาเหตุมาจากตัวเด็กนักเรียน ครอบครัว สถานศึกษา หลักสูตร สภาพแวดล้อม และสังคม

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณี
ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา
เด็กนักเรียนออกกลางคัน

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน กรณีไม่ได้รับความ
เป็นธรรมจากระบบการศึกษา เด็กนักเรียนติด 0 ร และ

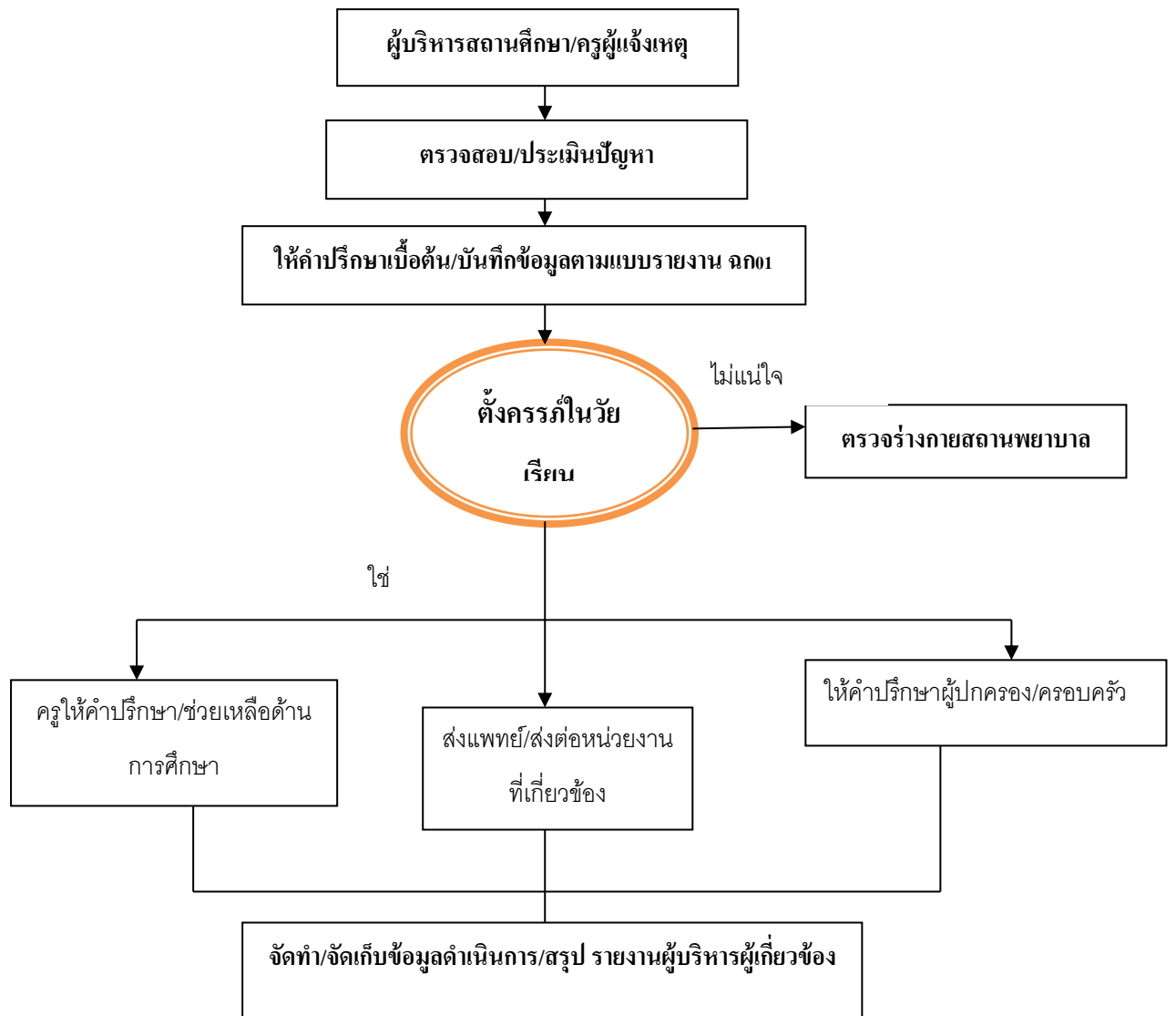
แนวทางการป้องกัน

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนศึกษา ระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติพ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. ประชุมครูผู้สอนเพื่อชี้แจงซักซ้อมความเข้าใจให้ทราบถึง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ครูผู้สอนแจ้ง ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กนักเรียน ทราบ
4. จัดให้มีการสอนปรับพื้นฐานความรู้สอนซ่อมเสริม และ สอบซ่อมให้กับเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน หมายถึง เด็กนักเรียนที่ตั้งครรภ์หรือสงสัยว่า ตั้งครรภ์ ไม่ได้มีการวางแผนจะให้เกิดขึ้น โดยมีสาเหตุจากการไม่มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกา ตั้งครรภ์และการคุมกำเนิด การถูกข่มขืนจนตั้งครรภ์ตลอดจนความพร้อมในด้านภาวะต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การไม่รับผิดชอบของบิดาเด็กในครรภ์เป็นต้น

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

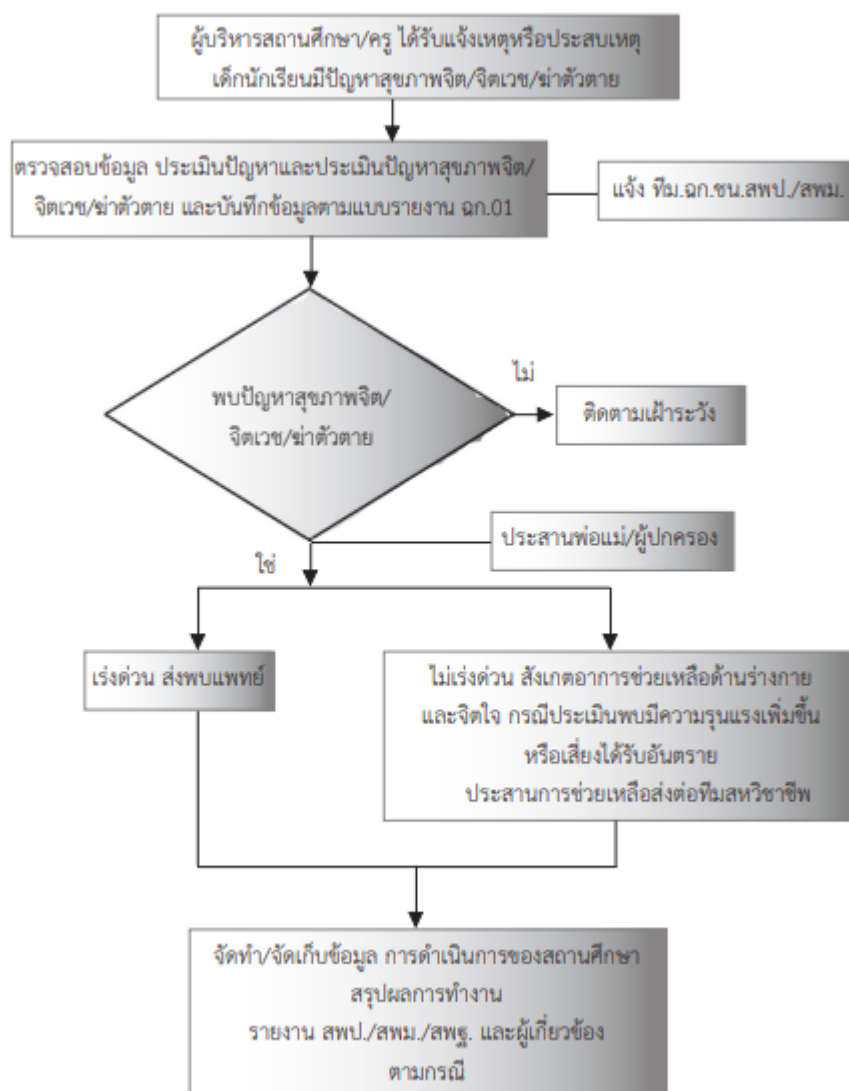

ภาวะจิตเวช

ปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช ฆ่าตัวตาย ส่งผลกระทบต่อสังคม และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนไป รวมถึงภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ถ้าขาดการจัดการดูแลที่ไม่เหมาะสม อาจเกิด การเจ็บป่วย การฆ่าตัวตาย ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรของประเทศ ภาวะทางจิตเวช หมายถึง ผู้ที่มีการแสดงออกที่เปลี่ยนแปลงไป ในด้านอารมณ์ความคิดหรือพฤติกรรม ซึ่งผู้นั้นต้องได้รับการช่วยเหลือ เพราะถ้าปล่อยไว้ อาจเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ได้

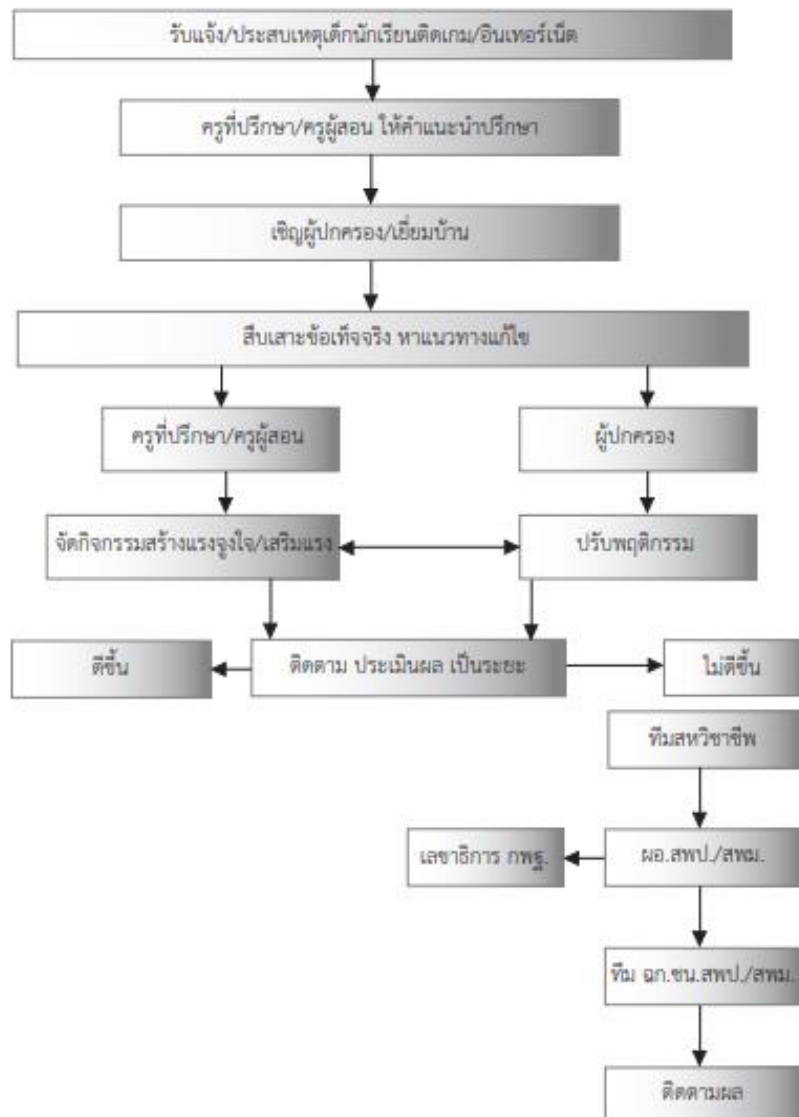
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ

ภาวะจิตเวช

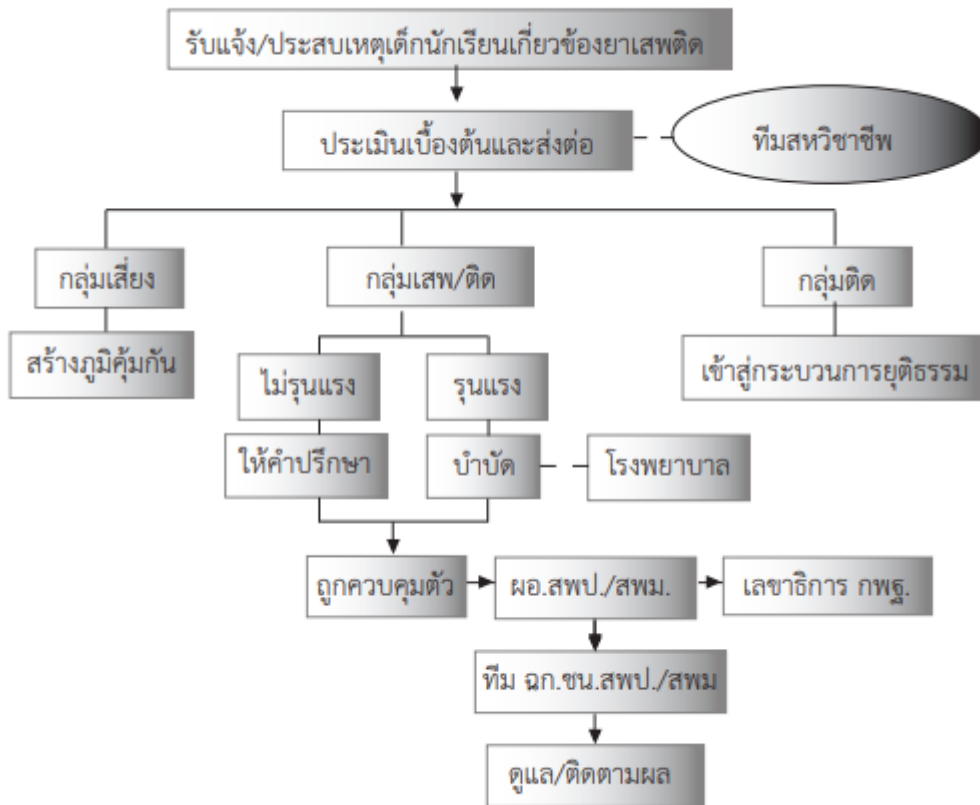
เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต หมายถึง เด็กนักเรียน ที่หมกมุ่นกับการเล่นเกม/อินเทอร์เน็ต และไม่สามารถควบคุมตนเอง ในเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ได้เล่นจะกระวนกระวายใจมาก บางคนเล่นข้ามวัน ข้ามคืน การติดเกมหรืออินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อตัวเด็กนักเรียน เช่น ไม่สนใจเรียน การเรียนตกต่ำ ขาดความรับผิดชอบ หนีเรียนเพื่อไปเล่นเกม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสัมพันธภาพทางสังคมเสีย (ดูรายละเอียด ในภาคผนวก กฎกระทรวงประกอบพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ วิทยทัศน์พ.ศ. 2551) เด็กนักเรียนเล่นพนัน หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรม การเล่นเอาเงิน สิ่งของมีค่า ด้วยการเสี่ยงโชค หรือใช้ความสามารถ โดย คาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ และฝีมือรวมทั้งโชค ถ้าเล่นพนันจนติดเป็นนิสัยจะส่งผลให้เด็กนักเรียนนั้น ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

**ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีอื่น ๆ เด็ก
นักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต**

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาด การเสพขึ้น เป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพ ทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และ สุขภาพโดยทั่วไป จะทรุดโทรมลง (ดูรายละเอียดภาคผนวก)

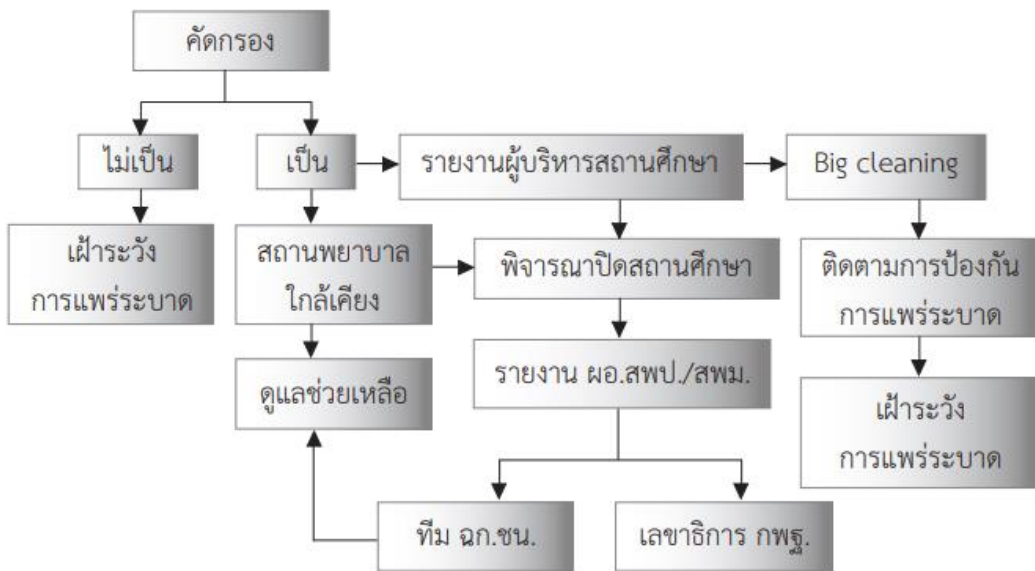
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
กรณี ยาเสพติด

โรคติดต่อในสถานศึกษา

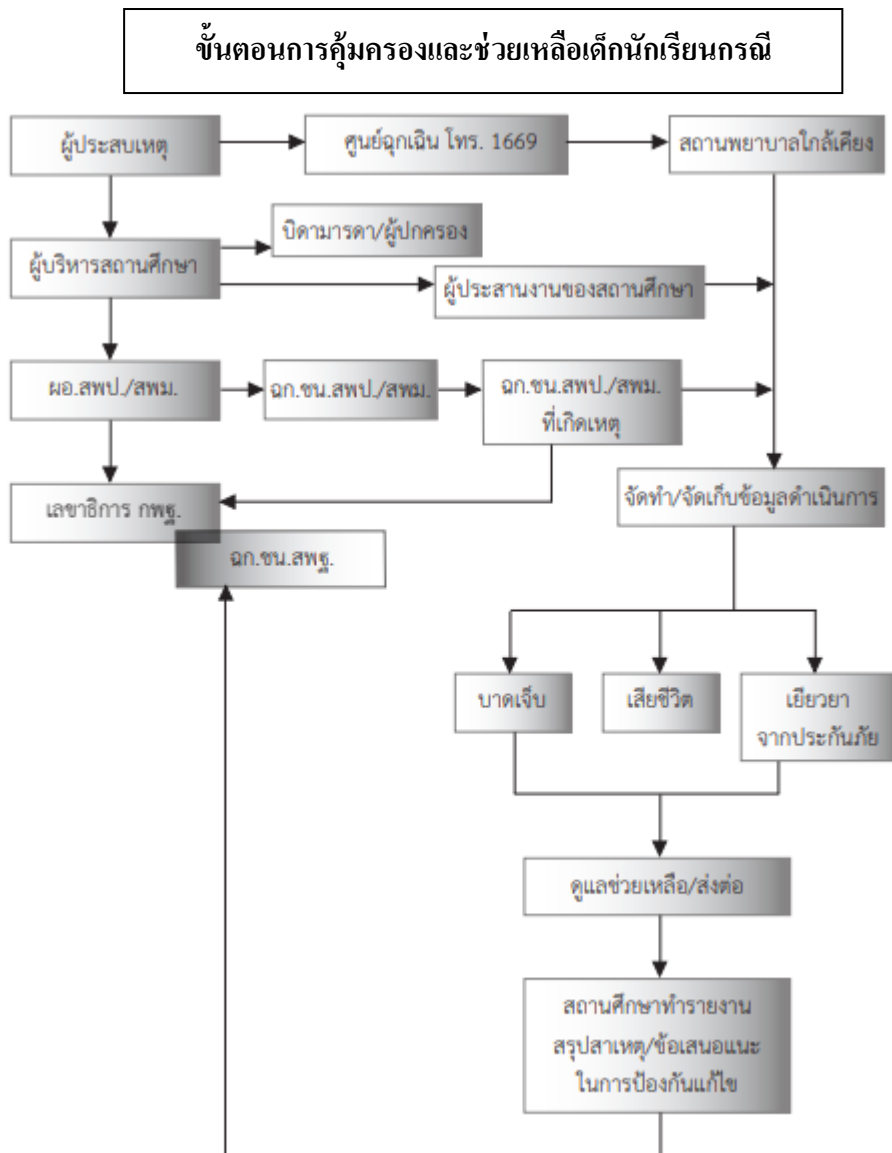
โรคติดต่อ คือ โรคที่สามารถถ่ายทอดติดต่อกันได้ระหว่าง บุคคลโดยมีเชื้อจุลินทรีย์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุของโรค และถึงแม้ว่าเชื้อโรค จะเป็นตัวก่อเหตุ แต่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของมนุษย์ก็เป็นปัจจัยร่วม ที่สำคัญที่จะทำให้เกิดโรคติดต่อนั้น ๆ กรมอนามัยได้รวบรวมนิยาม ของโรคติดต่อจากพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พุทธศักราช 2523 หมายถึง โรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อสำหรับทั่วประเทศ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตของตนประกาศ ให้เป็นโรคติดต่อในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุสงสัยว่าโรคใดโรคหนึ่ง เป็นโรคซึ่งอาจติดต่อแพร่ระบาดเป็นอันตราย แก่ประชาชนได้ โรคติดต่ออันตราย หมายความว่า โรคติดต่อที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ (รายละเอียดคู่มือแนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 108-121)

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
กรณีโรคติดต่อในสถานศึกษา

อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา

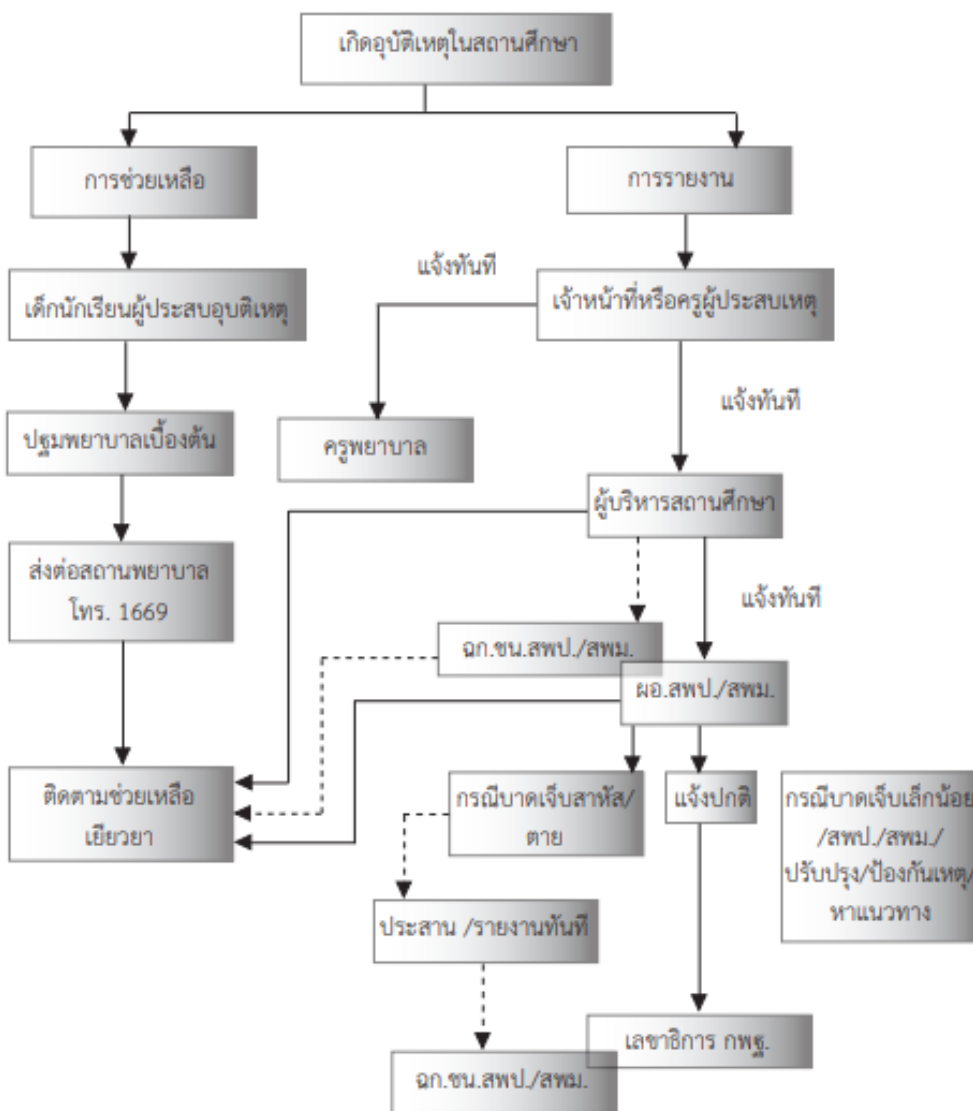
อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สิน ของเด็กนักเรียน หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อสถานศึกษา เช่น อุบัติเหตุกับรถนักเรียน รถทัศนศึกษา รถทัศนاجر รถรับส่งนักเรียน รถโรงเรียน รถส่วนบุคคลของครูที่พาเด็กนักเรียนไปทำกิจกรรม (รายละเอียดคู่มือแนวทางการปฏิบัติมาตรการการรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 หน้า 39-51)

อุบัติเหตุในสถานศึกษา

อุบัติเหตุในสถานศึกษา หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นใน สถานศึกษาโดยฉับพลัน ซึ่งไม่คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดความเสียหาย ทั้งร่างกาย และ ทรัพย์สิน โดยมีสถานการณ์เสี่ยงจากสภาพแวดล้อม ขาดความ ระมัดระวัง หรือการเรียนการสอน

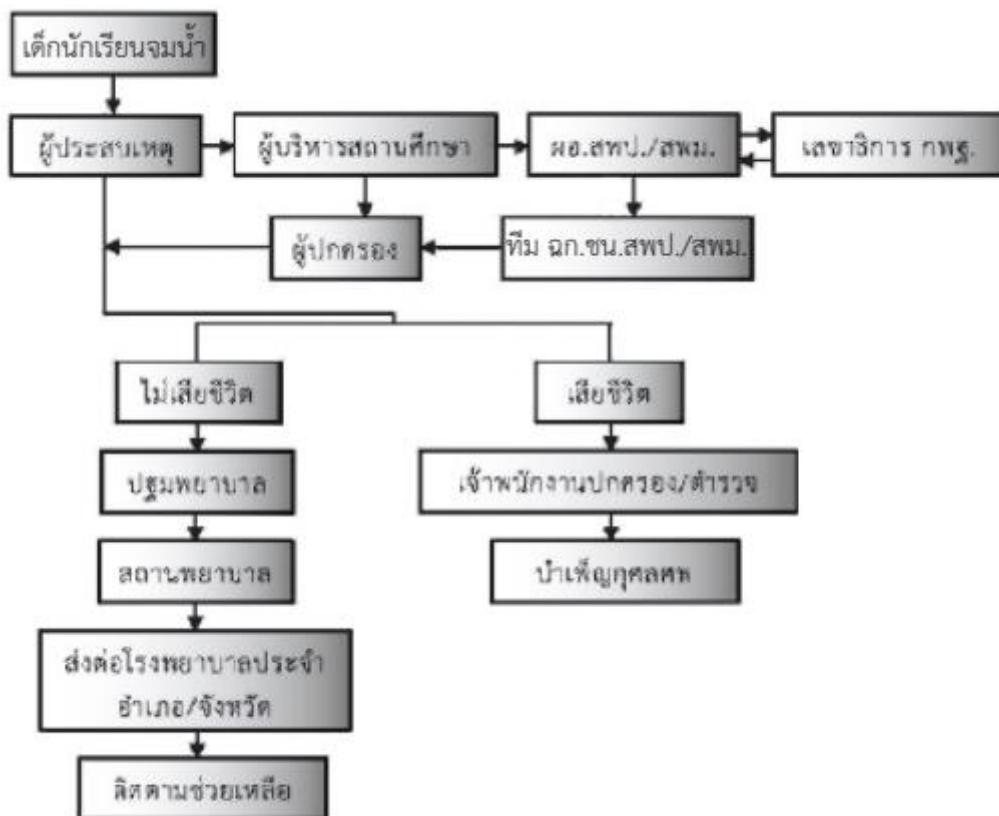
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็ก
นักเรียนกรณีอุบัติเหตุในสถานศึกษา

การจมน้ำ

การจมน้ำ เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของเด็กนักเรียนประเภทหนึ่ง อุบัติเหตุการจมน้ำ พบว่าเกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์เกิดจากความประมาท ความคึกคะนองมองข้ามความปลอดภัย ไม่เล็งกว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ควรได้รับความรู้และฝึกทักษะชีวิตเบื้องต้น เพื่อรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ได้อย่างถูกวิธีหรือสามารถถ่ายทอด ความรู้ให้กับผู้อื่น ได้

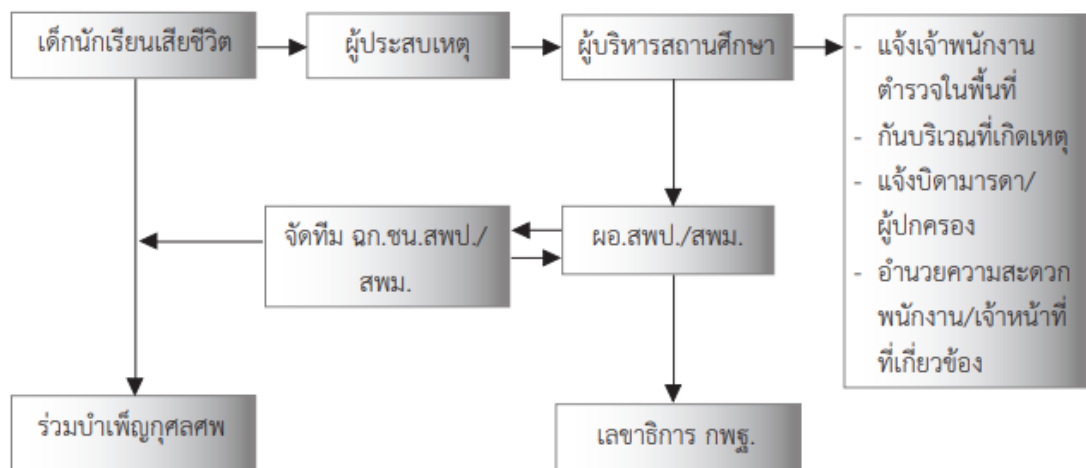
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีจมน้ำ

เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา

เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา หมายถึง เด็กนักเรียน ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสถานศึกษา ได้เสียชีวิตด้วยเหตุ ตายตามธรรมชาติตายผิดปกติหรืออุบัติเหตุ ซึ่งผู้ประสบเหตุ ได้พบเด็กนักเรียนในสภาพที่เสียชีวิตแล้วไม่สามารถช่วยเหลือเบื้องต้นได้

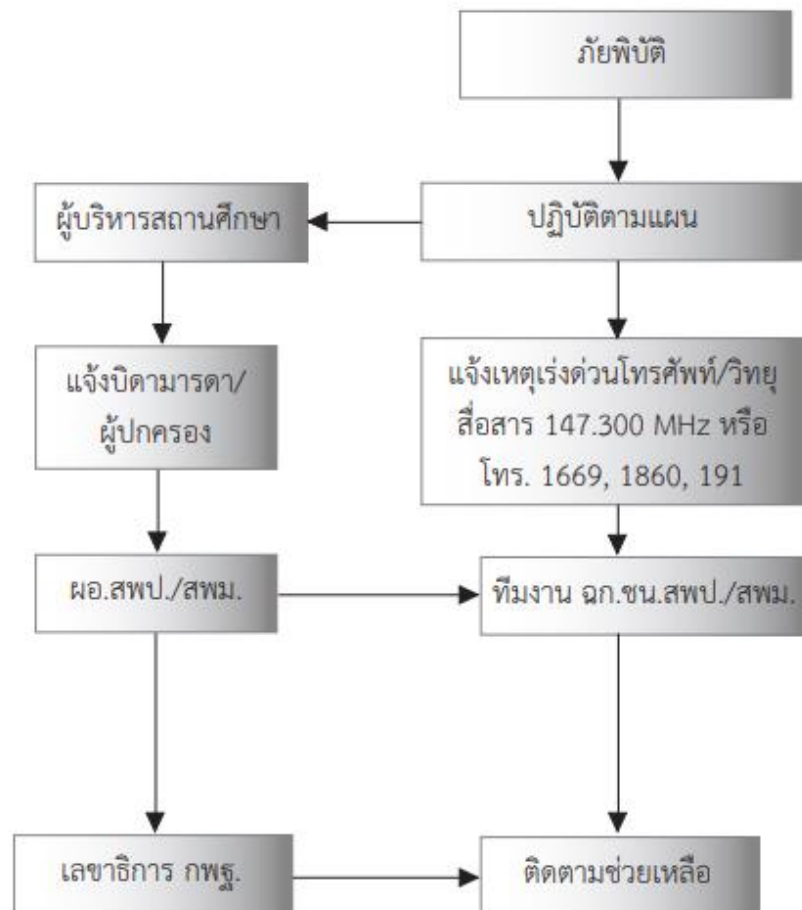
ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนเด็ก นักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา

ภัยพิบัติ

ภัยพิบัติ หมายถึง ภัยที่รุนแรงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติหรือเกิดจากความประมาทของ บุคคล ส่งผลกระทบต่อบุคคล หรือต่อผู้คนเป็นจำนวนมาก เกิดจากสถานการณ์เสี่ยง เช่น อัคคีภัย แผ่นดินไหว วาตภัย และอุทกภัย ฯลฯ ซึ่งมีความสูญเสียทั้งทรัพย์สิน สิ่งของ และผู้คนบาดเจ็บเสียชีวิต หรือ ไร้อาศัย

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็ก นักเรียนกรณีภัยพิบัติ

ภาคผนวก

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กาฬสินธุ์ เขต 3 โทรศัพท์ 0 43 869104 โทรสาร 0 43 869853

รายชื่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1. จ.อ.ไวกุล มะลิรส ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
2. นางราตรี เอราวัณ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวเพ็ญประภา ภูธาคูเพชร นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
4. นางสาวดวงเนตร สันวิลาส นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
5. นางสาวธัญชนิษฐ์ ปัทมารัง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
6. นางประไพภัทร บุญเรือน นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
7. นางสาวกิตติยา ศรีวรรณธุ์ เจ้าหน้าที่งานธุรการปฏิบัติงาน
8. นางสาวนกวรณ วรพล นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา
9. นายอรรคพล เนตรคุณ เจ้าหน้าที่ธุรการ

ที่ปรึกษา

1. นายภัณฑิรัญ พลดี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
2. นายชัยณรงค์ ฤทธิรงค์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
3. จ.อ.ไวกุล มะลิรส ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

คณะผู้จัดทำ

1. จ.อ.ไวกุล มะลิรส ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
2. นางสาวดวงเนตร สันวิลาส นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
3. นางสาวนกวรณ วรพล นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา
4. นายอรรคพล เนตรคุณ เจ้าหน้าที่ธุรการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
ที่ ศธ ๐๔๐๒๒/- วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง คู่มือการปฏิบัติงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

ด้วย กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีระบบ ครบคลุมและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ขอบเขตงาน ภาระงานงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน Flow Chart การปฏิบัติงาน แบบฟอร์ม รวมถึงเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ เป็นต้น

ในการนี้ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาได้ดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวกนกวรรณ วรพล)

นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำเขตพื้นที่การศึกษา

จ.อ.

(ไวฑูล มะลิรส)

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

(นาย

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

ที่ ๓๐๖ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานใช้ยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ โดยกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำคู่มือดังกล่าวมีความถูกต้อง ชัดเจน ครบคลุม ตามภารกิจ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓	ประธานกรรมการ
๒. นายชัยณรงค์ ฤทธิวงศ์ รอง ผอ.สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๓	รองประธานกรรมการ
๓. นางราตรี เอราวัณ นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางสาวเพ็ญประภา ภูธาดุเพชร นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	กรรมการ
๕. นางสาวดวงเนตร สันวิลาศ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	กรรมการ
๖. นางประไพภัทร บุญเรือง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	กรรมการ
๗. นางสาวธัญชินาฐ์ ปัทมารัง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	กรรมการ
๘. นางสาวกิตติยา ศรีวรรณธุ์ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติการ	กรรมการ
๙. จ.อ.ไวภูล มะลิรส ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายอรรคพล เนตรคุณ เจ้าหน้าที่ธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นางสาวกนกวรรณ วรพล นักจิตวิทยา	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเกษมพิทักษ์ พลดี)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓

